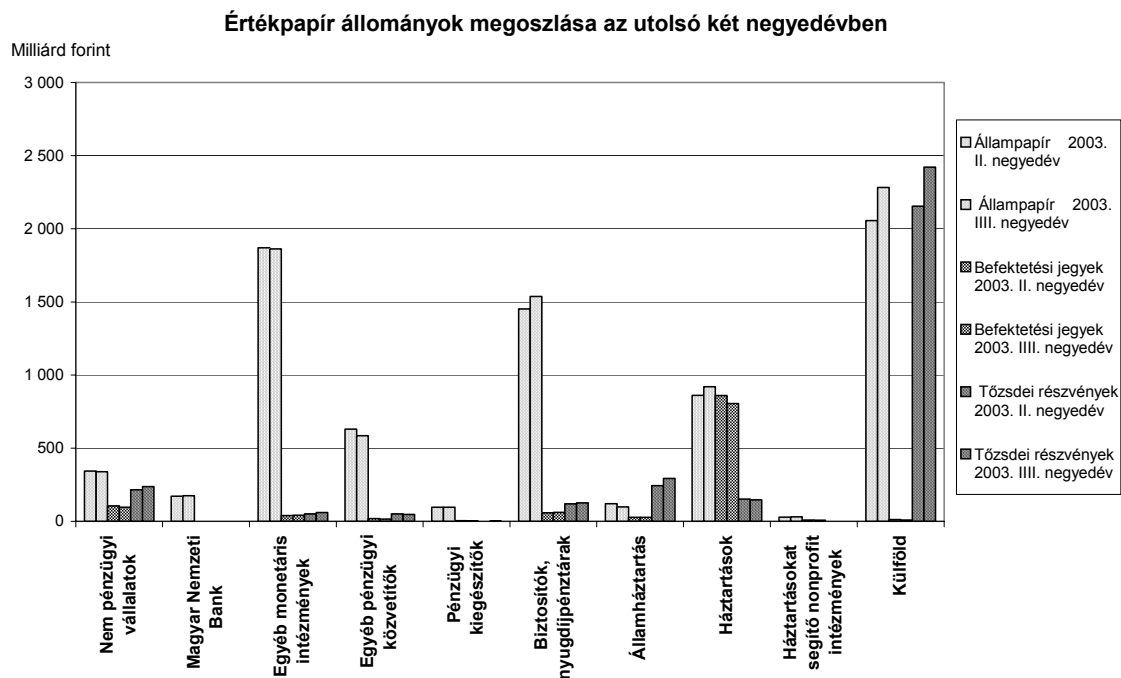

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2003. III. negyedév¹

A. III. negyedévben az állampapírpiacra – az előző negyedéves megtorpanást követően – ismét jelentősen emelkedett a nem-rezidensek részesedése, az általuk birtokolt állampapír-állomány az eddigi legmagasabb szintet érte el. Figyelemre méltó változás még az egyéb monetáris intézmények súlyának egy százalékpontos csökkenése. A tőzsdei részvények piacán is nettó vásárlók voltak a külföldiek. A háztartások ugyanakkor – a közel három éve tartó tendencia folytatásaként – ebben a negyedévben tovább csökkentették részvényállományukat. A lakosság mellett a pénzügyi vállalatok is összességében eladók voltak a részvénypiacon. A befektetési jegyek forgalomban lévő állománya – a már egy éve tapasztalt állandó növekedéssel szemben – 2003. III. negyedévében számottevően csökkent.

¹ Az állományi adatok mindig a negyedév végére vonatkoznak.

Állampapírok

Az **állampapírok**² állománya 2003. III. negyedévében piaci értéken 7630,2 milliárd forintról 7925,7 milliárd forintra (3,9%-kal) nőtt. Ezt a növekedést egyrészt az államkötvények állományának 4,2 százalékpontos növekedése, másrészt a kincstárjegyek piaci értéken számított állományának 3,2 százalékpontos emelkedése okozta.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke – két negyedéves csökkenés után – 59,1 milliárd forinttal emelkedett, amely teljes mértékben a kincstárjegy-állomány növekedésének tulajdonítható, hiszen a szektor államkötvény állománya stabilan 120 milliárd forint körüli. A lakossági befektetők állampapírpiaci részaránya így – 0,3 százalékponttal – 11,6 %-ra nőtt 2003. III. negyedév végére.

A **külföld** (nem–rezidensek) birtokában lévő állomány – az előző negyedéves megtorpanást követően – ismét jelentősen, 225,9 milliárd forinttal gyarapodott, így a szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban a negyedév végére 27,0%-ról 28,8%-ra ugrott. Ezt – az eddigi rekordnak számító – állomány nagyságot elsősorban a szektor birtokában lévő államkötvény-állomány 204 milliárd forintos növekedése okozta, de emellett közel 22 milliárd forinttal emelkedett a külföldieknél lévő rövid lejáratú állampapírok piaci értéken vett állománya is.

A **pénzügyi vállalatok** a III. negyedévben mindössze 36 milliárd forinttal növelték állampapír-állományukat, ennek következtében állampapírpiaci részesedésük 55,3%-ról 53,7%-ra esett vissza. Az állomány nagyságát tekintve legnagyobb mértékben – 44,6 milliárd forinttal – az egyéb pénzügyi közvetítők állampapír-állománya csökkent, amelynek hatására állampapírpiaci súlyuk is mérséklődött 8,3 %-ról 7,4 %-ra. Az állampapírpiaci részesedést tekintve az egyéb monetáris intézmények súlya esett vissza leginkább – 1 százalékponttal – az elmúlt negyedévhez képest. A biztosítók és nyugdíjpénztárak aránya – az előző negyedévekhez hasonlóan – ismét 0,4 százalékponttal emelkedett.

A **nem pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állampapírok állománya a III. negyedév végére 4,6 milliárd forinttal csökkent, így a szektor részesedése a forgalomban lévő állampapírokból újabb 0,2 százalékponttal mérséklődött.

Az **államháztartás** részesedése, a helyi önkormányzatok birtokában lévő állomány csökkenésének hatására, szeptember végén 0,4 százalékponttal volt alacsonyabb, a három hónappal korábbinál. A szektor tulajdonában lévő államkötvény-állomány 15,8 milliárd forinttal, a kincstárjegy-állomány pedig 6,9 milliárd forinttal csökkent a negyedév során.

² A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forintkötvényeket.

Állampapírok tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Állampapírok összesen						
	2002				2003		
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.
	negyedév						
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	5,4	5,4	5,7	4,6	4,6	4,5	4,3
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	2,9	2,9	2,8	2,6	2,4	2,3	2,2
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	25,5	24,5	22,0	21,8	24,7	24,5	23,5
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	9,2	9,5	9,0	8,5	7,0	8,3	7,4
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	18,8	19,5	19,3	18,9	18,7	19,0	19,4
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	57,7	57,7	54,4	53,1	54,1	55,3	53,7
Központi kormányzat (S. 1311)	0,1	0,1	0,1	0,2	0,4	0,4	0,4
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	2,2	2,0	1,7	1,1	1,2	1,2	0,8
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	2,3	2,1	1,8	1,3	1,6	1,6	1,2
Háztartások (S. 14)	13,6	13,9	14,3	13,5	11,7	11,3	11,6
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	20,4	20,5	23,4	27,0	27,5	27,0	28,8
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – a II. negyedévi 123,3 milliárd forintos emelkedés után – 348,0 milliárd forinttal (11,7%-kal) tovább nőtt a III. negyedévben, így szeptember végén 3334,3 milliárd forintot tett ki. Az emelkedés döntően a papírok árfolyamának növekedéséből származott (ennek hatása 339,1 milliárd forint volt). Ehhez képest elhanyagolható mértékben, 8,8 milliárd forinttal nőtt a kapitalizáció két részvény bevezetése következtében.

A **háztartások** részvényeladása – az előző negyedévi 8,1 milliárd forint után – ezúttal 23,5 milliárd forinttal haladta meg a vásárlások értékét. Így a III. negyedévben is érvényesült az a közel három éve tartó tendencia, hogy a lakosság csökkenti részvényállományát. A háztartásoknak ugyanakkor 17,1 milliárd forint árfolyamnyeresége keletkezett a tőzsdei részvényeken, és 1,3 milliárd forint értékben olyan részvényt is birtokoltak, amelyet most vezettek be a tőzsdére. (Ez utóbbi egyéb volumenváltozásnak minősül.) E folyamatok eredőjeként a háztartások részvényállománya 5,0 milliárd forinttal esett vissza. Szeptember végén a tőzsdei részvények 4,4%-a volt közvetlenül a háztartások tulajdonában, amely 0,7 százalékponttal alacsonyabb a három hónappal korábbi részarányánál.

A **külföldi befektetők** (nem–rezidensek) tulajdonában lévő tőzsdei részvények állománya 266,5 milliárd forinttal emelkedett, jórészt a közel 232 milliárd forintos árfolyamnyereség következtében. A nem-rezidensek – az előző negyedévi 14,9 milliárd forint után – ezúttal 34,6 milliárd forint értékben voltak nettó vásárlók. A külföldi befektetők részesedése így 0,5 százalékponttal, 72,6%-ra emelkedett.

A **pénzügyi vállalatok** az előző negyedév után ismét nettó eladók voltak a tőzsdei részvények piacán, összességében 13,2 milliárd forint értékben. (A szektoron belül viszont a bankok nettó vásárlókként léptek fel, 3,4 milliárd forint értékben.) Mivel a pénzügyi vállalatok együttvéve 28,8 milliárd forint árfolyamnyereségre tettek szert, így tőzsdei részvényállományuk – az eladások ellenére – 15,8 milliárd forinttal nőtt. Részesedésük ugyanakkor 0,3 százalékponttal, 7,1%-ra csökkent.

A **nem pénzügyi vállalatok** tőzsdei részvényállománya a tranzakciók révén 4,3 milliárd forinttal nőtt, továbbá 15,4 milliárd forint összegű árfolyamnyereségük keletkezett. Emellett 2,8 milliárd olyan részvényt rendeltek meg, amelyeket a III. negyedévben vezettek be a tőzsdére. Összességében így a nem pénzügyi vállalatok tőzsdei részvényállománya 22,5 milliárd forinttal emelkedett, részesedésük viszont kismértékben, 7,1%-ra csökkent.

Az **államháztartás** 2,1 milliárd forint értékben nettó eladóként szerepelt a tőzsdei részvények esetében, ugyanakkor számottevő, 45,8 milliárd forint árfolyamnyeresége keletkezett, s az újonnan bevezetett részvényekből is 4,4 milliárd forint értékű csomaggal rendelkezett. Így végeredményben 48,1 milliárd forinttal nőtt a tulajdonában lévő állomány. Az államháztartás részaránya 0,6 százalékponttal emelkedett, a tőzsdei részvényeknek 8,8%-ával rendelkezett szeptember végén.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	Tőzsdén jegyzett részvények							százalék
	2002				2003			
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	
	negyedév							
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	5,4	6,1	6,9	7,3	7,5	7,2	7,1	
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,8	1,8	2,0	1,8	1,9	1,7	1,8	
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,1	1,6	1,5	1,7	1,8	1,7	1,4	
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Biztosítók, nyugdíjpénztárok (S. 125)	3,1	3,3	3,5	3,7	4,0	4,0	3,8	
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	5,9	6,8	6,9	7,3	7,7	7,4	7,1	
Központi kormányzat (S. 1311)	7,4	7,6	7,7	7,5	7,4	7,5	8,1	
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Államháztartás összesen (S. 13)	8,1	8,3	8,3	8,2	8,2	8,2	8,8	
Háztartások (S. 14)	5,6	5,4	5,7	5,5	5,5	5,1	4,4	
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	75,0	73,4	72,1	71,8	71,0	72,1	72,6	
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken a III. negyedévben 1132,4 milliárd forintról 1068,8 milliárd forintra (5,95 %-kal) csökkent, az egyes tulajdonosi szektorok részesedésében az előző negyedévekhez képest kisebb mértékű mozgást figyelhetünk meg.

A **háztartások** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya az előző időszakhoz képest piaci értéken 55,1 milliárd forinttal esett vissza, így az összes állományban való részesedésük 0,6 százalékponttal csökkent.

A **pénzügyi vállalatoknál** ebben a negyedévben a növekedés kisebb mértékű (3,4 milliárd forint) volt, mint a II. negyedévben. Az egyéb monetáris intézmények birtokában lévő állomány 2,2 milliárd forinttal, a biztosítók, nyugdíjpénztárok szektoránál lévő jegyek piaci értéke pedig 3,9 milliárd forinttal növekedett. Ezzel szemben az egyéb pénzügyi közvetítők piaci értéken számítva 1,7 milliárd forinttal, a pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők 0,9 milliárd forinttal csökkenték befektetési jegy-állományukat.

A **nem pénzügyi vállalatok** befektetései szeptember végére 8,7 milliárd forinttal csökkentek, így részesedésük 9,3%-ról 9,0%-ra mérséklődött.

A **külföld (nem-rezidensek)** tulajdonában lévő állomány a III. negyedévben 2,6 milliárd forinttal volt kevesebb, mint június végén, ami az összes állományban való részesedésük 0,2 százalékponttal való csökkenését eredményezte.

A befektetési jegyek nettó eszközértékének tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Befektetési jegyek						
	2002				2003		
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.
	negyedév						
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	7,7	7,8	7,0	8,5	10,3	9,3	9,0
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	2,6	2,9	2,6	2,7	3,3	3,5	3,9
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	0,6	1,3	1,1	1,3	1,5	1,6	1,5
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	5,0	4,8	4,9	5,0	4,4	5,1	5,8
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	8,3	9,2	8,9	9,3	9,6	10,5	11,5
Központi kormányzat (S. 1311)	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,3	0,2
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	3,0	2,6	2,6	1,7	2,4	2,1	2,3
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	3,2	2,7	2,8	1,8	2,6	2,4	2,5
Háztartások (S. 14)	78,6	78,1	78,8	77,9	75,7	76,0	75,4
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	1,8	1,5	1,5	1,4	0,8	0,8	0,8
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	0,5	0,6	1,1	1,0	1,0	1,0	0,8
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY